

Тема: Василь Стус про Павла Тичину: «Феномен доби (сходження на Голгофу слави)».

Пояснення вчителя

Ознайомтеся з теоретичним матеріалом

В. Стус писав своє дослідження протягом 1970-1971 рр. А далі воно потрапляє в архіви КДБ, де пролежала більше двадцяти років. А ще був вирок Київського обласного суду, у якому зазначалося, що книга ця — ворожа, націоналістична, антирадянська. Чому така характеристика твору, який розповідає про долю талановитого митця? Чи, можливо, не тільки про життя однієї людини у ній ідеться? Прослухаємо деякі епізоди цього дослідження і висловимо свою думку про них і про зміст книги взагалі.

Епізод № 1

«Соняшні кларнети». — це переважно книга передчуття сподіваного щастя, передчуття, яке так і не справдилося — лірика 1917 року і перед нею. І це чи не єдина із збірок на рівні Тичининого генія. Тому в доробку поета їй відведено перше місце не тільки хронологічно.

У своїй статті про збірку поета «Вітер з України». М. К. Зеров писав, що «найоригінальніший з поетів двадцятип'ятиліття (1900-1925) Тичина уже в «Соняшних кларнетах». відкрив усі свої козири, а потім не раз був примушений до гри слабої безкозирної». І, справді, всі компліменти, які говорились на адресу Тичини в 20-ті роки, слід, насамперед, адресувати першій збірці.

А компліменти були великі. Один із перших російських перекладачів Тичини О. Гатов називав його чи не найбільшим тогочасним поетом слов'янського світу, а його поетичну техніку — не менш складною за техніку Райнера Марії Рільке чи Поля Валері.

Для Федора Сологуба збірка була дивом, а Тичина — поетом, який пише «за останньою європейською модою»...

Англійський критик Джон Фут відзначав, що «своїми поетичними виразовими засобами цей поет України не нагадує нам нікого другого з цілої світової поезії. Але його ні з чим незрівнянна своєрідність не штовхає поета до жонглювання, до порожнього химерування і блазнювання, тому що ніде його не покидає почуття міри».

Колись І. Франко, пишучи про молодого В. К. Винниченка, щиро-радісно вигукнув: «І звідки ти такий узявся?».

Сучасники «Соняшних кларнетів». могли б адресувати таке ж своє здивування Тичині».

3. Бесіда за змістом уривка (дайте усно відповідь на запитання)

- * Що нового ви дізналися про Тичину?
- * Про що свідчить така оцінка творчості письменника?
- * Як такі критичні відгуки могли вплинути на молодого поета?

- * Хто ще, крім літературних критиків та поцінувачів таланту митця, міг звернути увагу на ці схвальні рецензії? З якою метою?

Читати Василь Стус «Феномен доби (сходження на Голгофу слави)»